

Oponentský posudek na doktorandskou disertační práci MUDr. Vladimíra Kališe: „Porod a pánevní dno“.

Předložená doktorandská práce MUDr. Vladimíra Kališe završuje jeho studium kombinovaného doktorského studijního programu na Gynekologicko – porodnické klinice Univerzity Karlovy v Praze na Lékařské fakultě v Plzni.

Předložená disertační práce je rozsáhlé dílo, které obsahuje vlastní text o 200 stranách, který následuje 9 příloh na 42 stranách. Vlastní práce je členěna na přehled současného stavu problematiky porodu a anální inkontinence a následují 3 publikované práce autora in extenso. Je uvedeno 453 položek literatury k tématu a seznam publikací a přednášek autora. Ve 12 případech figuruje jako první autor, 4x jako spoluautor. Výsledky své práce přednesl 11x ve formě ústní prezentace v České republice a jednou ve formě posteru v Holandsku.

Práce má pěknou grafickou úpravu a po formální stránce splňuje požadavky kladené na disertační práci.

S názvem práce možno polemizovat. Autor neřeší porod a pánevní dno, nýbrž vliv porodu na anální inkontinenci, která se týká pouze zadního kompartmentu. Struktura práce je logicky členěna na úvod do problematiky, jasné a konkrétní stanovení cílů, je definován klinický materiál a stanovena metodika sběru dat a jejich vyhodnocení. Výsledky jsou tabulkově dobře zpracovány a verbálně sumarizovány. Zvolené metody statistického zpracování jsou adekvátní studované problematice. Diskuze k problematice je krátká ale přehledná. Závěry jsou jasně formulovány. Všeobecná literatura k tématu disertační práce (453 položek) je nadprůměrná a prokazuje vysokou informovanost autora v dané problematice. Literatura autora činí 16 položek, z toho 11 jako hlavní autor je dostačující. Je s podivem, že autor ústně prezentoval výsledky své práce pouze na 5. setkání urogynekologů v Mělníku a jednou v Českých Budějovicích. Také pouze jedna zahraniční prezentace v Rotterdamu je vzhledem k závažnosti, novátorství, aktuálnosti a velikosti klinického materiálu nedostatečná. Literatura k tématu je velmi nestandardně zpracována. Není uvedena ani v abecedním pořádku ani podle pořadí výskytu v textu. Co pohledává v uvedené literatuře položka 404: Štěpán J..... Jde o přednášku, nikoliv o publikaci. Je spodivem, že autor natolik zběhlý ve studiu literatury neví, že citační zkratka České gynekologie je Čes. Gynekol. nikoliv Ceska Gynekol. Také struktura příloh je nejasná. Jsou zde nesystematicky zařazeny jak české překlady dotazníků (přílohy 1-3), tak kompilační práce neznámých autorů (Masáž perinea před nebo při porodu, chybí otazník , Poloha matky....., Klysmata při porodu....., Porodní poranění....) Tyto články se sice zabývají řešenou tematikou, nicméně jejich zařazení v textu je zmatečné. Kdo je autorem/autory? Do které části disertační práce patří? Následující leták pro pacientky s anální inkontinencí, je výstižný a srozumitelný a vskutku patří do příloh.

Aktuálnost zvoleného tématu.

Poporodní anální inkontinence žen je stav, který se v naší populaci vyskytuje i když pravděpodobně ne v takovém množství jako v rozvojových zemích. Jde o problém, který je našimi pacientkami často bagatelizován nebo neřešen jako stav který ženě po porodu přísluší a není hoděn ke zveřejnění. I povědomí našich porodníků a dalších odborností, kterých se oblast anální inkontinence týká, jako jsou chirurgové, gastroenterologové a dalších o této problematice je vágní a v žádném případě není v popředí jejich zájmů. Vzniká tím disproporce mezi současným stavem v populaci a věcným zájmem odborníků o oblast anální inkontinence a to jak z pohledu léčebně preventivního, tak vědeckého.

V současnosti se do popředí zájmu porodníků dostává otázka vlivu porodu na anatomické struktury a funkce pánevních orgánů u ženy. Jde převážně o oblast močové inkontinence a descenzu rodidel. Perineologie a s ní související témata anální inkontinence jsou zatím v této oblasti Popelkou. Z tohoto hlediska je práce MUDr. Kališe v našich podmínkách novátorská, velice aktuální a z hlediska potřeb našeho zdravotnictví potřebná.

Zvolené metody zpracování

Autor zvolil dvoustupňové zpracování dané problematiky. V první sumarizuje současný stav problematiky anální inkontinence. Druhá část práce je tvořena původními pracemi a ve třech prospektivních studiích řeší tři významné otázky současné perineologie. V první práci se dotazníkovou metodou snaží zjistit jakým způsobem ovlivňuje vaginální porod anální inkontinenci. Byl vytvořen reprezentativní soubor 346 prvorodiček, které byly v dotazníku požádány o odpověď na 4 bazální otázky. Možná se dotázat, zdali je tento dotazník vyčerpávající a zdali nebylo možno získat od tak velkého množství žen větší spektrum informací. Druhá práce řeší rizikové faktory ruptury perinea. Opět jde o práci zpracovanou na podkladě velkého klinického materiálu a to v tomto případě 12 319 porodů. Třetí práce je opět dotazníková. Je o evropskou polemiku o definici mediolaterální epiziotomie. Uvedené práce jsou součástí disertační prací řešené tematiky, jsou dobře koncipovány, použité statistické metody zpracování jsou adekvátní řešené problematice a autorovy závěry jsou jasné a potvrzují, v některých oblastech doplňují současné poznatky.

Výsledky disertace, nové poznatky

Výsledky práce jsou přínosem k současným znalostem v oblasti pánevní statiky a perinatologie. Je velkým kladem předložené disertační práce, že u nás tušené a v zahraničí prokazované skutečnosti pojmenoval a v některých oblastech statisticky prokázal. Nejde jen o zhodnocení vaginálního, nebo instrumentálního porodu na anální inkontinenci, ale i o sumarizaci současných poznatků o možnostech prevence, diagnostice a terapii anální inkontinence z pohledu porodníka.

Splnění stanovených cílů.

Cíle disertační práce byly jasně stanoveny. Šlo o prvotní cíl a to o analýzu současné situace ve světě a porovnání se situací u nás. Sekundárními cíly bylo vyhledávání problémových bodů, které dosud nebyla uspokojivě vyřešeny. Vzhledem k současnému světovému boomeru v publikačních aktivitách na téma anální inkontinence a šíří problematiky, nebylo v silách autora komplexně tuto problematiku na stránkách své disertační práce řešit. Nicméně parciální cíle jím vytknuté byly splněny.

Připomínky a dotazy

Některé připomínky jsem uvedl v předchozím textu. Není vhodné překládat anglické slovo caucasian jako kavkazská populace. V češtině jde o bílou populaci (Str. 44). Na straně 49 autor uvádí, že mediolaterální epiziotomie je kompromis mediální a mediolaterální epiziotomií. Prosim o vysvětlení.

Další připomínky a otázky položím autorovi při obhajobě.

MUDr. Vladimír Kališ prokázal v předložené disertační práci schopnost vědecky pracovat s klinickým materiálem, postavit metodiku vědecké práce, statisticky analyzovat získaná data a z nich formulovat závěry.

Na základě výše uvedeného **doporučuji** podle paragrafu 47, VŠ zákona 111/98 Sb. práci MUDr. Vladimíra Kališe: „Porod a pánevní dno“ k obhajobě

V Brně dne 6.4.2008

Prof. MUDr. Aleš Roztočil, CSc.